

postupu, jak by se dalo pracovat s tradicí vápenictví, kterou byla právě jižní část Moravského krasu proslavená. Kromě vápenické stezky mezi Březinou a Ochozí, kterou připravuje Vápenický spolek Březina (více informací o tomto spolku naleznete na webu: www.vapenici.webnode.cz/) se mimo jiné účastníci této schůzky domluvili na přípravě putovní výstavy věnované tomuto tématu, která by mohla být postupně vystavena ve všech zúčastněných obcích. Vzhledem k tomu, že dokladů o vápenictví v Ochozi a okolí stále ubývá, prosím tímto všechny čtenáře o poskytnutí písemných, fotografických i věcných dokladů (paměti, vápenické nástroje atd.) ke zdokumentování. Každý takto poskytnutý pramen bude po

Výpal vápna v komorové peci ve Staré huti u Adamova.

vyfocení, okopírování nebo oskenování v pořádku vrácen svému majiteli a zároveň bude poté využito při přípravě výše zmíněné výstavy a případně dalších materiálů věnovaných tomuto tématu.

Další akcí úzce související s tématem vápenictví bylo experimentální pálení vápna, které vedl mokerský archeolog Petr Kos ve dnech 26. - 27. května jako součást akce Slované na huti (17. setkání ve střední části Moravského krasu) na Staré huti u Adamova. Kromě výpalu vápna v komorové peci mohli účastníci setkání vidět například tavbu železa, mlítí na dřevěné uhlí, pec na chleba, odlévání mědi a bronzu nebo pec na dehet. Co se pálení vápna týká, tak jeho příprava

začala již předchozí víkend stavbou pece, jejím vymazáním hlínou, poté následovalo tlučení kamene, který byl vsazen do pece a nakonec se ve čtvrtek vrchol vsázky obmazal jílem. Pec byla zapálena v pátek brzy ráno a večer se již teplota v peci měřená laserovým teploměrem vyšplhala přes 1000 °C. Přikládat se do pece přestalo v sobotních ranních hodinách, následně se pec nechala vychladnout a v sobotu večer se začalo s vybíráním vápna. Na výpal 0,5 m³ vápence bylo třeba asi 2 m³ palivového dřeva. Pokud jste letošní výpal vápna nestihli, tak hned příští rok bude další příležitost, protože Petr Kos do budoucna plánuje pálit vápno každý rok, vždy při akci Slované na huti.

Z dalších zdařilých projektů souvisejících s tematikou pálení vápna bych rád upozornil ještě na projekt Calcarius, jehož výsledky jsou zveřejněny na webu www.calcarius.cz. Tyto webové stránky jsou věnovány zejména historické výrobě vápna a souvisejícím vápeným technologiím, dále také tradičnímu řemeslnému zpracování a uplatnění vápna ve stavebnictví. Jejich hlavním zájmem je komplexní poznání výroby vápna, materiálový výzkum a rekonstrukce historických dobových postupů. Společnou snahou je z rozličných pohledů upozornit na unikátní historické technologie, které byly v minulosti úspěšně používány, ale dnes jsou již z velké části zapomenuty. Stránky jsou budovány jako otevřené se snahou o postupné doplňování informací vážících se k danému tématu od širokého kolektivu odborníků z oborů výzkumu stavebních hmot, stavební historie, archeologie a podobně. Čtenáře tohoto zpravodaje by mohla zaujmout zejména on-line

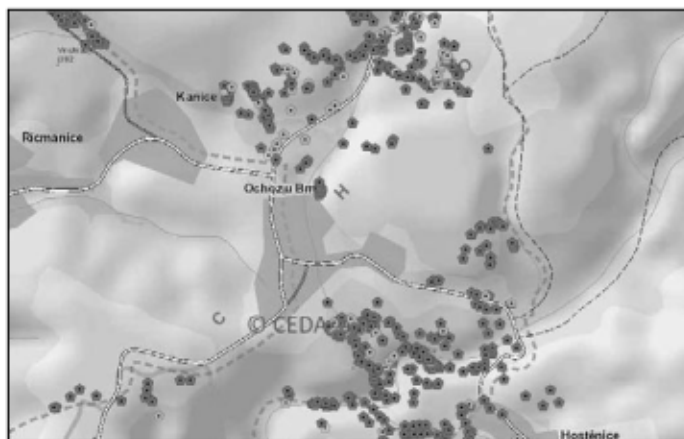

Zahájení vybírání vypáleného vápna z experimentální komorové pece Petrem Kosem.

mapa s lokalizací vápenek a zdrojů vápence včetně selských lomů. Zejména díky dokumentační práci Petra Kose je právě okolí naší obce z tohoto hlediska jedním z nejlépe probádaných území. Zajímavá je také pozvánka na výstavu věnovanou fenoménu vápenictví s názvem „Calcarius čili vápeník“ v Centru stavitelského dědictví v Plasech, která však končí již 23. července.

Konečně, tradici vápenictví jsme se snažili zohlednit i v rámci přípravy dokumentu Strategie komunikace obce a jeho realizace. Jako příklad můžu uvést třeba i vyhotovení komiksových obrázků ochozských vápeníků, které se budeme snažit využít v propagačních materiálech obce.

Ondřej Mlejnek

Mapa pozůstatků vápenek v okolí Ochoze převzatá z výstupů projektu Calcarius.